

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečno
90 din, za inozem-
stvo 50 din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 din, za
inozemstvo 120 din.

Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III.
Tel. 40-01 do 40-05

SLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Cek. rač.: Ljubljana
št. 10.650 za naroč-
nino in št. 10.349
za inserate.

Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-05
Podruž.: Maribor,
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlje.

Molotov v Berlinu

Berlin, 9. novembra.

Ko boste v uredništvu to pismo sprejeli, ne bo že ves svet stal pod vtišom važnega sovjetskega obiska v Berlinu, o katerem smo časniki pravkar bili obveščeni od nemške uradne strani. To je zelo važen dogodek, ki mu v takojšnjih uradnih krogih pripisujejo velik pomen in jaz hitim, da vam ob tej priliki nekoliko poročam o splošnem gledanju, ki ga imajo nemški krogi na sovjetsko-nemško razmerje. Kajti o samem obisku in o tem, kaj se bo govorilo in sklepalo ob posetu sovjetskega zunanjega ministra in ministrskega predsednika Molotova, nam zaenkrat ni še ničesar znanega, ako seveda ne upoštevam najrazličnejših kombinacij, ki so se že začele pojavljati v časnikarskih krogih.

Z gotovostjo lahko rečem, da je obisk sovjetskega komisarja v Berlinu zelo dobrodošel. Voja proti Angliji je postala precej enolična in je množica vesela vsake stvari, ki prinese spremembo v javnem življenju. Je pa treba priznati, da so Nemci bili vedno izredno pozorni in občutljivi za odnose do Sovjetske Rusije. Zaradi tega bo sovjetski obisk v Berlinu zelo popularen, ker bo najširšim množicam dokaz za veliko moč in vpliv Nemčije in za njeno varnost na Vzhodu. Politični krogi pa seveda gledajo še drugače na to stvar. Ti sedaj zmagoslavno izjavljajo, kako napačno so imeli vsi tisti med nevturalci in še bolj seveda v nasprotnem taboru, ki so hoteli verjeti, da je tesno prijateljstvo med boljševiško Rusijo in narodno-socialistično Nemčijo v zadnjem času na svoji iskrenosti kaj utrpelo in ki so pričakovali, da bo prišlo na diplomatski ali pa celo vojaški polju do kakšnega trenja med Nemci in Sovjeti. Vsa takšna pričakovanja so z Molotovim obiskom postavljena na laž.

Sovjetsko-nemška pogodba, tako mi zatrjujejo v takojšnjih krogih, je že z vsega početka pomenjala silno presenečenje za ves svet. Zato je umljivo, da so kmalu pričeli nasprotniki pogodbe govoriti, da bo skoraj prišlo do nasprotij med pogodbenicama zaradi ideoloških razlik. Ideologiji boljševizma in naravnega socializma, pravijo tukaj, res nista istovetni, toda zopet ne tako nasprotni, da ne bi moglo priti do trajnega sodelovanja med obema režimoma. In to zlasti zaradi tega, ker prijateljsko sodelovanje prinaša koristi obema pogodbenicoma. Samo prijateljsko razmerje do Nemčije in sodelovanje z Nemčijo je Sovjetom omogočilo, da so mogli v zadnjem letu razširiti svojo oblast na dele Finske, na vse tri Baltske države in končno je tudi zmaga Nemčije nad Poljaki Sovjetom naklonila polovico poljske republike. Vse to večo prav dobro tudi v Moskvi. Zaradi tega so nepoučeni popolnoma zmotno sklepali, da je prijateljstvo med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo omajano zaradi tega, ker je prišlo nekaj sovjetskih čet v Besarabijo, ker so nemške čete prišle v Rumunijo, ker so Nemci dobili gotova oporišča na Finskem, da imajo tako hitrejši in lažji dostop na skrajni evropski sever, ali pa, ker je bil sklenjen trojni pakt med Berlinom, Rimom in Tokijem. Zmotno je bilo mišljenje tistih, ki so sklepali, da ti dogodki, kakor recimo pojav nemških čet v Rumuniji in na Finskem, pomenjajo žuganje Sovjetski Rusiji. Nemčija, izjavljajo tukaj, nima proti Sovjetski Rusiji popolnoma ničesar. Interesna področja med Sovjeti in Nemčijo so jasno določena in Sovjetija je zadovoljna s svojo vlogo onkraj meja, ki jih je določil nemški življenjski prostor, in torej ni nobenega razloga, da bi se Nemčija v čemer koli s Sovjetsko Rusijo prepirala. Na tej osnovi je prijateljstvo Nemčije do boljševikov iskreno in popolnoma solidno. Sovjetija v celoti priznava nemški življenjski prostor, kar omogoča trajno prijateljstvo med obema državama.

Zelo se tisti motijo, ki mislijo, da Nemčija ne pozna položaja na vzhodu Evrope. Nemčija dobro ve, kaj zmore ona in tudi, kaj zmore Sovjetska Rusija. Nemčija prav nič ne misli na vojno proti Sovjetiji, ker ji taka vojna prav nič ni potrebna. Še manj seveda pa Sovjeti mislijo na vojno proti Nemčiji, ker se pošteno zavedajo, da boja proti Nemčiji ne morejo tvegati. In to je spet eden izmed razlogov, da je prijateljstvo med Moskvo in Berlinom v interesu obeh držav. Nemčija računa, da bo vojna trajala še kako leto in je torej zadovoljna, ako ima mir in varnost na vseh drugih frontah. Za njo je tudi važno, da se že zdaj kolikor moč poveže z raznimi nevturalnimi državami, da jih tako odtegne angleškemu vplivu. To velja zlasti za Sovjetsko Rusijo in pa za Balkan, s čemer bi po mnenju berlinskih krogov bila postavljena mogočna protiutež anglosaški politiki, ako bi se zlasti zdaj po Rooseveltovi ponovni izvolitvi Amerika morda odločila za vojno ob strani Anglije. Ni izključeno, da bo ta točka zelo odločilne važnosti v berlinskih razgovorih. Nemška politika je znana po svoji dinamiki in tudi po tem, da zna prehiteti večkrat zelo uspešno svoje protigralce.

Med Nemčijo in Sovjetijo je torej čista miza. Nemčija si ne želi vojne na dveh frontah, Sovjetska Rusija pa je hvalečna, in še bolj njen boljševiški režim, da ga Nemčija pusti v miru. Zato tudi Sovjeti Nemčiji po svojih najboljših močeh dobavljajo surovine, ki so koristne za vojskovanje in za prehrano prebivalstva. Trgovinska bilanca je v zaonjem letu zelo ugodna za Sovjete, ker dosti več prodajo v Nemčijo kakor pa kupujejo.

V tej zvezi boji še omenjeno, da so ponekod tudi popolnoma napačno tolmačili razne preklice, ki jih je od sovjetske strani izdajala v zadnjem času uradna agencija »Tass«. Od nemške strani se je vsakokrat takoj ugotovilo, da Sovjeti niso nikdar demantirali nemških obvestil, ampak so Sovjeti prekalici takoj vsakokrat angleška in druga nevturalna tolmačenja, ki so bila tako prikrojena, da bi se iz njih moglo sklepati, da obstaja kakršno koli nasprotje med Sovjetijo in Nemčijo. Tega nasprotja ni in ga po vsej verjetnosti tudi v bodoče ne bo. Nemčija in Sovjetija imata kot totalitarni državi največji interes, da se zru-

Molotov pri Hitlerju

Sovjetski obisk v Berlinu pomeni sklenitev pobratištva med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo

Molotovu je bil prirejen pompozni sprejem - Zaslava s srpom in kladivom na berlinskem kolodvoru

Berlin, 12. nov. b. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov je danes dopoldne končno prispel v Berlin. Postaja je bila okrašena z dvema velikima zastavama. Na eni je bil kljukasti križ, na drugi pa srp s kladivom.

Prihod posebnega vlaka z 71 potniki

Prehod na Anhalter postaji, po katerem je šel Molotov, je bil okrašen z rumenimi krizantemami. Častna četa je izkazala čast sovjetskemu državniku, prav tako pa je godba zaigrala korlačnico, čeprav so vsi pričakovali, da bo zaigrala internacionalo. Na peronu so pred samim prihodom bili vsi visoki predstavniki nemške vlade, predvsem zunanji minister Joachim von Ribbentrop, državni tajnik von Weizsäcker, generalfeldmaršal Keitel, minister dr. Lammers, voditelj nemškega tiska dr. Dietrich, voditelj SS Himmler, voditelj SA Lütze, berlinski poveljnik general Seifert, župan Steeg, voditelj nemške fronte dr. Ley in drugi. Od diplomatov so bili na peronu poslanski Japonske, Kitajske in Turčije ter odpravnik poslov Italije, ker je poslanik Alfieri bolan. Na peronu je bil tudi predstavnik sovjetskega poslaništva Zemljenov z osebjem. Vsi so bili na svojih mestih. Časnikarji in foto-reporterji so prav tako zavzeli mesta na zgradbah in strehah sosednih vagonov. Radio-napovedovalci so neprestano govorili v mikrofone. Govorili so v nemškem in ruskem jeziku.

Sprejemni obredi sproti javljeni po radiu

Milijoni poslušalcev so bili obveščeni o vsakem najmanjšem dogodku in o prihodu. Napovedovali so poudarjali, naj ves svet izve, kako Nemčija pričakuje svoje goste. Ob 11.50 so napovedali prihod. Ogromna črna lokomotiva je zavozila v Anhalter postajo z 20 vagoni in 71 potniki.

Iz vagona je naprej stopil gospod srednje postave, precej zavaljen, nasmejan, jasnega obraza in dobro razporejen. Ogrnjen je bil v plašč in siv klobuk. To je bil sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov. Med onimi, ki so ga pričakovali, je zavladalo veselje. Molotov je hitro pregledal častno četo. V tem trenutku so se približali številni foto-reporterji in fotografirali sovjetske predstavnike. Godba je spet zaigrala korlačnico. Molotov se je vsedel v avtomobil z Ribbentropom in sovjetskim poslanikom Škvarčevim ter tolmačem za ruski jezik, svetnikom nemškega poslaništva v Moskvi Hälgerjem. Nato so se odpravili s postaje. Prvi je vozil avto berlinske policije, nato avto, v katerem je sedel Molotov s spremstvom, takoj za njim pa avto nemške Gestapo in sovjetske GPU. Za njimi so se po vrsti vozili diplomati in predstavniki nemške vlade ter odličniki.

O samem prihodu so bili časnikarji obveščeni šele tik pred prihodom vlaka. Na ulicah pred postajo so nemške čete napravile špalir, bilo pa je tudi precej občinstva. Berlin ni bil okrašen z zastavami, ker gre za običajni diplomatski sprejem, ki ima okrepiti sodelovanje dveh držav, čeprav gre tudi za odločilne dogodke, ki bodo imele brez dvoma usodopolni pomen za ves svet. Sam program obiska ni bil objavljen.

Znano je, da je Molotov takoj po prihodu odšel v dvorec Bellevue v ulici »Unter den Linden«, ki mu ga je dala nemška vlada na razpolago. Ob 11.30 je sovjetski komisar za zunanje zadeve obiskal nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa v zunanjem ministrstvu v Wilhelmstrasse. Zvečer je priredil nemški zun. minister von Ribbentrop na čast Molotova in drugih sovjetskih gostov v Kaiserhofu slovesno večerjo.

Prvi sestanek z Ribbentropom

Berlin, 3. nov. t. Associated Press. Prvi sestanek med nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom in predsednikom sovjeta narodnih komisarjev ter komisarjem za zunanje zadeve Molotovom je trajal dve polni uri. Oba državnika sta proučevala vsa vprašanja, ki se pojavljajo na dnevnem redu, ter sta ugotovila, da vlada popolno soglasje med naziranjih obeh vlad glede teh vprašanj. Po sestanku je Molotov kosil pri sovjetskem poslaniku Škvarčevu.

Ob godbi fanfar k Hitlerju

Popoldne je bil sovjetski komisar Molotov sprejet pri Hitlerju v palači državnih kanclerjev. Pred vzhodom so bile sovjetskemu državniku izkazane vojaške časti od dveh bataljonov pehote in nekaj vrst narodnosocialističnih bojnikov. V palači sami je bila v službi in izkazovala Molotov vojaške časti Hitlerjeva osebna garda četnikov SS. Razgovori so trajali sorazmerno zelo dolgo in so bili pristržne narave. Prisostvoval jim je tudi zunanji minister Ribbentrop ter tolmači iz Molotov-

ljevega spremstva, ker zna Molotov samo rusko. Molotov se je pripeljal točno ob 15.30. V spremstvu Molotova sta bila nemški zunanji minister von Ribbentrop in sovjetski poslanik v Berlinu Škvarčev.

V Wilhelmstrasse delata red državna policija in oddelki SS. Na trgu je zbrano nekaj ljudstva, ki opazuje dogodke pred palačo državnega kanclerja, ne da bi jih komentiralo. Na kanclerski palači visi Hitlerjeva zastava. Nebo je oblačno in pripravlja se k dežju.

Berlin, 12. nov. AA. DNB poroča naslednje obvestilo: O današnjem sprejemu predsednika sovjeta ljudskih komisarjev SSSR Molotova pri voditelju Nemčije so se zvedele še naslednje podrobnosti:

Bern, 13. nov. t. Associated Press. Švicarski listi objavljajo dolga poročila k obisku sovjetskega komisarja Molotova v Berlinu. Dopisniki švicarskih listov pravijo, da pričakujejo v nemških političnih krogih v Berlinu zelo veliko od tega obiska. Nekateri švicarski listi celo namigavajo, da bodo v Berlinu razpravljali nekaj podobnega, kar so razpravljali pred več kakor enim letom v Moskvi, ko je Nemčija Sovjetom prepustila ves Baltik samo zato, da ostanejo v vojni nevturalni. To pot znajo Sovjetom ponuditi, piše »Tribune de Geneve«, zelo velike ugodnosti v prednji in bližnji Aziji. Med njimi brez dvoma Dardanelske in Bosporske ožine ter verjetno še velika ozemlja v prednji Aziji južno od Kavkaškega gorvoja. V Berlinu da bodo poskusili natančno zvedeti, kateri so sovjetski interesi v južnovzhodni Evropi. Skušali bodo Molotova dovesti do tega, da jih natančno opiše, naker mu bodo skušali vsestransko ustreči, kar bo tem lažje, ker bo Molotov za ceno miru sprejel visoko darilo. Sovjetska protiusluga bi bila sporazum z Japonsko, kakor tudi svobodne roke, ki bi jih Sovjeti dali nemški in italijanski politiki v borbi proti Angliji tudi na južnovzhodnem prostoru.

V Rimu:

Zveza Nemčija-Sovjeti-Italija-Japonska

Rim, 13. nov. b. Po informacijah italijanskih dopisnikov iz Berlina bodo posvetovanja med sovjetskimi in nemškimi državniki, ki so se pričela danes v palači državnega kanclerja pri Hitlerju, končana jutri zvečer, tako da bo Molotov v četrtek zjutraj odpotoval nazaj v Moskvo. Berlinski dopisniki »Piccola« in »Gazette del Popolo« poudarjajo, da bodo predstavniki Nemčije in Sovjetske Rusije nadaljevali svojo dosedanje politiko sodelovanja. Vse kaže, da London še danes noče pogledati stvarnosti v oči

šef protokola poslanik v. Dernberg je odšel na stanovanj komisarja Molotova ter sovjetskega državnika pospremil do pisarne voditelja Nemčije. Na dvorišču nove pisarne nemškega kanclerstva je bila postavljena četa telesne straže, napadalnih oddelkov »Adolf Hitler«, ki je pri prihodu Molotovu izkazala vojaške časti, medtem pa je igrala godba fanfar. Pri slavnostnem vzhodu je pozdravil sovjetskega gosta šef pisarne, nemški minister dr. Meissner v spremstvu osebnih in vojaških pribočnikov voditelja rajha. Skupno z ministrom Meissnerjem in omenjenimi drugimi osebnostmi je Molotov odšel skozi dvorano, vso okrašeno z mozaiki, in skozi veliko galerijo do pisarne voditelja Nemčije.

Kaj ... in o čem ...?

Ugibanja švicarskih in drugih listov

V Svici: Usoda Turčije

in noče verjeti, da Moskva svoje težnje najlažje uredi ob sodelovanju z Berlinom. Sovjetska zveza po mnenju Londona vodi nekako mefistofelsko politiko, ki gre za tem, da poceni pride do nekaterih ozemelj, le in ko se za to nudi prilika, ne bo se pa eksponiral za Nemčijo in tudi ne bo storila kaj resnejšega, kar bi moglo škodovati Angliji. Tako mnenje temelji na domnevi, da se Moskva boji zmage Nemčije. Moskva pa se tega ne boji, temveč nasprotno želi, da Nemčija zmaga. Toda London se bo kmalu prepričal, da ni tako in da je ta obisk daljnosežnega pomena.

Politični razgovori, ki jih je pričel Hitler na zahodu, se nadaljujejo sedaj z obiskom Molotova v Berlinu. Ti razgovori se tičejo Vzhoda. Sovjetsko-nemška posvetovanja v Berlinu ne bodo služila samo okrepitvi odnosajev med Moskvo in Berlinom, temveč bodo dala tudi pobudo za nove dogodke, ki bodo šli v smeri ustvaritve organizacije na svetu. Italijanski dopisniki končno poudarjajo v svojih poročilih, da nemški tisk, med njim tudi glasilo maršala Göringa »Essener National Zeitung«, stavlja za vzgled ustvaritev velikega evropsko-azijskega bloka, kakršnega človeštvo še ni videlo in v katerem bodo sodelovale štiri velisele, in sicer Nemčija, Sovjeti, Italija in Japonska, pri čemer se bodo razmejile interese sfere.

V Berlinu:

Nobenih političnih daril

Berlin, 13. nov. b. A.P. Nemški uradni krogi posebno poudarjajo, da s podpisom nekaterih sporazumov ni treba, da Sovjetska Rusija odstopi od svoje nevturalnosti. Po nekem mnenju glede berlinskega sestanka je treba smatrati, da so se odnoseji med obema državama poglobili, nikakor pa ne, da bi okrepitev nemško-sovjetskega gospodarskega sodelovanja šla na račun nekih političnih dajatev, ki jih je baje zahtevala Sovjetska Rusija.

Odmevi obiska boljševiškega komisarja v Berlinu

vladuje mnenje, da so prizadevanja Amerike in Anglije za zboljšanje razmerja s Sovjetsko zvezo ostala brezuspešna. Ameriška vlada še ni zavzela stališča do tega vprašanja.

Washington, 3. nov. b. Snočnja izjava ameriškega zunanjega ministra K. Knoxa zaradi Molotovljevega obiska v Berlinu je izzvala veliko senzacijo. Knox je izjavil, da je popolnoma jasno, da Nemčija želi okrepiti svojo moč za nadoblast v svetu ob sodelovanju Sovjetske Rusije. Na to nevarnost Združene države ne bodo odgovorile z besedami, temveč z dejanji.

V Angliji - ugibanja

London, 12. nov. b. V Londonu se zavedajo, da bo Molotov razpravljal z nemškimi državniki tudi o važnih političnih vprašanjih. Po zadnjem sestanku med Molotovim in Ribbentropom sta za Sovjete nastopila dva važna dogodka: 1. sklenitev trojnega pakta, 2. grško-italijanska vojna, ki je boljše približala Dardanelam in petrolejskim vrelcem na Bližnjem vzhodu. Glede dardanelskega vprašanja in politike osištih držav na Bližnjem vzhodu Sovjetska Rusija doslej še ni zavzela nobenega določenega stališča. »Times« domneva, da bo Moskva na željo Nemčije prepustila obrambo Dardanel Angliji in Turčiji, sama pa si bo zgradila pot do morja skozi Azijo v Perzijski zaliv.

Zemunska vremenska napoved:

Toplo vreme. Oblačno z dežjem in ohladitvijo na zahodni polovici države, odkoder se bo oblačnost razširila tudi proti vzhodu. V vzhodnih krajih bo nekaj časa še jasno.

Zagrebska vremenska napoved:

Oblačno s panavinami.

Waltitarni državi največji interes, da se zru-

Uršulinska gimnazija v Ljubljani

Uršulinski samostan bo zgradil novo gimnazijsko poslopje

Ljubljanska mestna občina je letos sklenila, da bo odprla in podaljšala Šubičevu ulico, ki je sedaj zgrajena le med vrtom Narodnega muzeja in poslopjem policijske uprave. Dosedaj nadaljnega podaljška ni bilo mogoče zgraditi, ker je ves svet, po katerem naj bi šla Šubičeva ulica, bil v območju vrta uršulinskega samostana. Sedaj se je to vprašanje premaknilo z mrtve točke. Uršulinski samostan se je namreč odločil, da bo na svojem vrtu in ob bodoči Šubičevi ulici zgradil lepo in sodobno žensko gimnazijo.

Šubičeva ulica bo podaljšana

V zvezi s tem bo treba tudi podreti hiše, ki zapirajo prehod bodoči Šubičevi ulici v Šelenburgovo ulico in v Zvezdo. Tako bo podrti enonadstropna hiša nasproti kavarni »Zvezda«, v kateri sta sedaj v pritličju dve trgovini in sicer trgovina čevljev Sinkovec in modna trgovina Črnjač. Prav tako bo treba podreti še šest metrov dolg del dvonadstropnega samostanskega poslopja, v katerem je sedaj gimnazija, in v pritličju tudi »Nova založba«, in ki se tišči enonadstropne stavbe. Ostali del stavbe v Šelenburgovi ulici pa bo ostal nedotaknjen. Tudi prostori, kjer je bila svojčas slaščičarna »Pelicon«, že ne bodo več prizadeti. Prav te sedaj urejajo za trgovske lokale in sredi decembra bo ta trgovski lokal že v toliko urejen, da se bo lahko vanj preselila trgovina Sinkovec iz sosedne enonadstropne stavbe. Zatem ne bo nobene ovire več in bo tudi mestna občina mogla začeti s podiranjem hiše. Urediti bo namreč treba ob bodoči Šubičevi ulici najprej vsa kanalizacijska dela, ki zahtevajo mnogo časa in ki morajo biti dokončana preden se začne urejati cestišče samo. Kakor smo bili obveščeni, bo podaljšana Šubičeva ulica v celoti široka 20 metrov in bo imela na obeh straneh asfaltirane in primerno široke hodnike za pešce. Cestišče samo bo makadamsko, ker na novem cestišču, ki še ni utrjeno, ceste ni mogoče solidno tlakovati ali pa obdelati s kakšno preobleko. S površinsko prevleko bo mogoče cesto pokriti po nekaj letih, ko bo cestišče že utrjeno.

Nova gimnazija bo lepa

Uršulinski samostan se je že delj časa pripravil na to, da bi zgradil za svoje gojenke in dijakinje sodobno gimnazijsko poslopje. Posebno v zadnjem času, ko je začelo v dosedanjih poslopih primanjlovi prostora za razrede, ker se čola širi, je vodstvo samostana spoznalo, da mora čimprej rešiti vprašanje novega gimnazijskega poslopja. Za novo gimnazijsko poslopje je bilo napravljenih več načrtov, končno pa se je vodstvo samostana, ki mu načeluje č. mati prednica Kastelečeva, odločilo, da uršulinski samostan, ki je dal z novo cerkvijo eno najlepših stavbarskih umetnin Ljubljani, tudi sedaj ne sme zanemarjati svoje kulturne naloge v stavbarstvu. Red, ki deluje že okrog 200 let v Ljubljani, se hoče tudi mestu oddolžiti na ta način, da bo postavil ob bodoči Šubičevi ulici lepo zgradbo, ki ne bo le prizidek k dosedanjim zgradbam, ampak tudi stavbarski okras belih Ljubljani. To je tembolj važno, ker bo novo gimnazijsko poslopje stalo pravzaprav v središču Ljubljane na eni izmed najbolj živahnih ulic, kar bo Šubičeva ulica gotovo postala. Končno je vodstvo samostana dobilo res lepe in primerne načrte. V kratkem bodo začeli tudi že zidati.

Temeljni kamen že blagoslovljen

Tako napol pa so pravzaprav že začeli. Dne 21. oktobra je bila na vrtu samostana, kjer naj bi stalo novo gimnazijsko poslopje, prisrčna slovesnost. Prevzvišeni škof dr. Gregorij Rožman je blagoslovil temeljni kamen za novo gimnazijsko poslopje, navzoče pa so bile tudi učenke višjih razredov. Sedaj pripravljajo zemljišče in preurejajo vrt za gradbene potrebe ob novi gimnaziji. Ko bo izdano gradbeno dovoljenje, pa bodo začeli zares.

Dosedanje poslopje ob Šelenburgovi ulici, ki je dvonadstropno in ki bo skrajšano za 6 metrov, bo segalo prav do hodnika za pešce ob bodoči Šubičevi ulici. Na to poslopje pa bo že v Šubičevi ulici priključeno štirinadstropno novo gimnazijsko poslopje. Kakšna bo zunanost lepe stavbe, nam ni treba posebej razlagati. Naj to pove približna skica, ki v glavnem določa smernice zunanosti te

zgradbe in ki jo priobčujemo. Značilno za zgradbo pa je vsekakor to, da bo četrto nadstropje pomaknjeno navzgor in tudi krajše. Zato bo nad ravno streho tretjega nadstropja nastala na zahodu velika široka terasa, proti severu pa bo vzdolž ob zgradbi ožja terasa. Tudi četrto nadstropje bo imelo ravno streho. Novo gimnazijsko poslopje bo dolgo 46 metrov, široko 14 in pol metrov, visoko pa 23 metrov. V pritličju bodo desno od vhoda trgovski lokali, vseh skupaj 6, ki bodo imeli tudi svoje trgovske kleti. Levo od vhoda pa bo stopnišče, ki bo vodilo v nadstropja. Iz vhoda bo tudi dostopen v pritličju podolžen hodnik za trgovin-skim lokali. Iz tega hodnika bodo dostopni prostori za otroški vrtec. Tu bodo imele svoje sobe tudi zunanje gojenke s potrebnimi pritliklinami. V kleti bo še zaklonišče in vsi drugi prostori, potrebni za tako zgradbo.

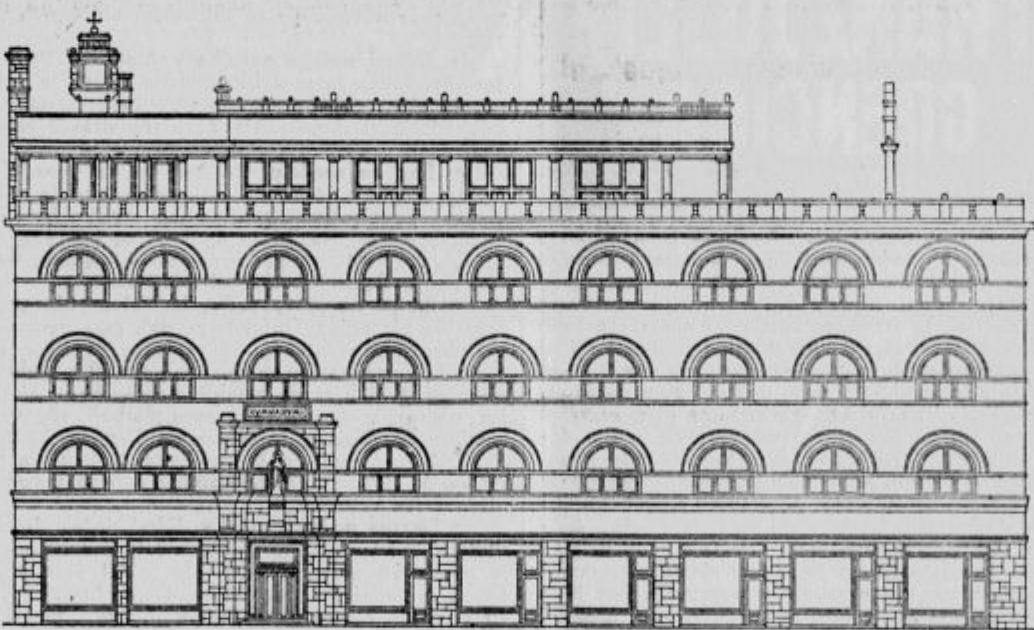
Učilnice

V prvem in drugem nadstropju bodo sami šolski razredi. Proti severu bo ob učilnicah od stopnišča naprej 7 metrov širok hodnik, v katerem bodo tudi garderobne omarice za gojenke, in druge pritlikline. Proti jugu pa bodo imela svoja okna v vsakem nadstropju štiri učilnice. Tako bo v prvem in drugem nadstropju vsega skupaj 8 sodobnih in lepih učilnic. Štiri učilnice, ki jih gimnazija še potrebuje, pa bodo urejene v sedanjih gimnazijskih prostorih v obstoječi dvonadstropni stavbi v Šelenburgovi ulici. Ta stavba bo seveda v notranosti zvezana z novim gimnazijskim poslopjem. V tretjem nadstropju bodo sobe in kabinet za posamezne zbirke. Prav tako bo tam fizikalna predavalnica. Tudi vse te sobe bodo imele okna na jug, hodnik pa na severni strani. V četrtem nadstropju pa bo iz stopnišča dostopna risalnica, ki bo imela okna na sever. Ob njej pa bo tudi kapelica.

V celoti je načrt izredno posrečen, tako glede notranje ureditve kakor tudi zunanosti.

Arhitektonski priključek

Vodstvo uršulinskega samostana je tudi poskrbelo in si zagotovilo potrebno pomoč, da bo mogoče spraviti obstoječe poslopje v Šelenburgovi ulici v sklad z zunanostjo novega gimnazijskega poslopja. Ko bo novo gimnazijsko poslopje postavljeno, bo prišel na vrsto priključek dvonadstropne gimnazijske stavbe. Na zunan bo v Šelenburgovi ulici v pritličju podaljšana ureditev trgovskih lokalov kakor jih ima sedaj Nova založba. Prav tako bo urejen v tem smislu primerno severni del te stavbe, ki bo gledal na Šubičevu ulico. Ni treba posebej poudariti, da bo novo gimnazijsko poslopje v višini pritličja obloženo z obdelanim kamnom, nad vhodom pa bo kamnita obloga segala do vrha prvega nadstropja. Gimnazija, ki je bila že nujno potrebna, bo verjetno dograjena do prihodnje jeseni. Zelimo samostanu, da bi srečno prebrodil tudi vse težave zaradi narašča-

Pročelje novega uršulinskega gimnazijskega poslopja v Ljubljani.

Polarni raziskovalec general Nobile sedaj učitelj za letalstvo v Ameriki

General Umberto Nobile, nekdanji poveljnik italijanske polarne ekspedicije v zrakoplovu »Italia«, ki se je, kakor vemo, nesrečno končala, živi sedaj kot učitelj letalcev v ameriški zvezni državi Illinois.

Pred enajstimi leti se je tragično končala italijanska polarna ekspedicija in od takrat ni bilo več mnogo slišati o generalu Nobilu. Po povratku

slaven in čaščen po vsej domovini, ko sem šel leta 1926 vrniti s prve polarne ekspedicije. Tedaj sem pilotiral Amundsenov zrakoplov »Norge«, ki je prišel iz Rima do severnega pola in preko Aljaske v Ameriko. To je bil sijajen uspeh italijanskega zrakoplovstva in v domovini so mi prirejali prave triumfe. To bi mi moralo biti dovolj. Jaz pa sem hrepenel po novih uspehih, po večjih delih in tako sem organiziral ekspedicijo »Zrakoplovom Italia«.

Za izhodišče sem si izbral zaliv Kingsbay na Spitzbergu. Od tam bi morali iti preko Grönlandije na severni pol. Motorji so izvrstno delovali, toda vreme je bilo slabo. Moj prvi namen, da z dvema prijateljskima ostanem na severnem polu, zrakoplov pa naj bi se vrnil, je moral odpasti, ker letalo zaradi slabega vremena ni moglo pristati. Tako smo lahko samo preleteli severni pol in nič več. To je bila prva napaka moje ekspedicije. Če se prva točka mojega načrta ni posrečila, bi se moral vrniti.

Mraz je postajal vse večji in predlagal sem, da sploh ne bi leteli proti severnemu polu, ampak iz Kingsbaya do izliva reke Mackenzie, ki je oddaljen 1200 milj. V tej smeri bi nam pomagal ugodni veter. Toda švedski učenjak dr. Finn Malmgrön me je pregovoril in krenili smo proti severnemu polu. Na gornji strani zrakoplova se je naredila velika ledena skorja. Zrakoplov je postajal vse težji in je začel zgubljati ravnotežje v zraku. Kakih 60 milj pred Spitzbergom ga je teža ledu pritisnila tako nizko, da je udaril ob ledene bregove in se razbil. Zadnji del zrakoplova s sedmimi člani posadke je odnesel veter dalje.

Vsi smo bili ranjeni. Jaz sem imel zlomljeno nogo in ključnico. Postavili smo rdeče zastave, da bi nas laže zapazili, in čakali na pomoč. Malmgrön, Mariano in Zappi so šli dalje in iskali pomoč. Kakor je znano, je Malmgrön izginil brez sledu, dočim je italijanska člana ekspedicije rešil ruski ledolomilec »Krasin«.

Nekega dne se je pojavil nad mestom, kjer smo bili, švedski letalec Lundborg. Z njim sem odšel, ne z namenom, da se prvi rešim, temveč da čim prej organiziram pomoč. Medtem pa je ruski ledolomilec »Krasin« z junaškim naporom rešil še ostale člane ekspedicije. Če bi Amundsen ostal živ, bi bil moj največji zagovornik in branilec proti onim, ki me sedaj napadajo. To pa je res: ko sem že enkrat doživel nesrečo in namesto uspeha žel neuspeh, bi moral ostati na ledu in se ne bi smel več vrniti v življenje, je končal svojo žalostno izpoved sivi in skrušeni general Umberto Nobile.

Quisling proti švedskemu tisku

Propagandna pisarna stranke majorja Quislinga je začela ostro napadati švedski tisk. V listu »Frit Folke« piše Quisling sam: »Siti smo že pisanja švedskega tiska, nočemo več poslušati švedskega javnega mnenja, ni nam za to, kaj menijo švedski časniki. Ti gospodje se gibljejo v duhovnem svetu in v predstavah, ki so za vedno minile.«

Metz

je po poročilih nemških listov postal najmlajše nemško mesto. Nemci so ga namreč izločili iz zasedenega nemškega ozemlja in ga priključili rajhu. Ker so mu pridružili vse okoliške občine, je število prebivalstva v Metz poskočilo od 25.000 na 105.000.

Kako je Francija izgubila vojno

Andre Maurois

XVII.

V London sem odletel z vojaškim letalom z letališča Buc pri Versaillesu. Tamkaj sem šel naravnost na sedež francoskega vojaškega odposlanstva, ki me je odpravilo dalje v informacijsko ali propagandno ministrstvo. Tam sem našel celo vrsto starih prijateljev. Ministra Duffa Cooperja na primer, njegovega parlamentarnega tajnika Harolda Nicolsona, ki je eden najboljših sodobnih pisateljev. Ronald Hooda in še mnogo drugih. Prišel sem prav v trenutku, ko je bila časninarska konferenca. Charles Peake, uradnik zunanjega ministrstva, me je predstavil časniki in dejal: »Pravite, da imate nalog, da obrazložite v Angliji položaj Francije. Tukaj je najlepša priložnost za to. Tukaj namreč govorite vsemu angleškemu tisku.«

Nisem vedel, kaj naj rečem in kaj naj povem. Pripravil nisem ničesar in v navadnih okoliščinah mi je popolnoma nemogoče, da bi kar na prosto brez predpriprave govoril angleško. Toda tega dne sem bil toliko presunjen nad nesrečo, ki je pridrevla nad Francijo, ter tudi nad strašno bodočnostjo, ki je ležala pred nami Francozi, da so angleške besede kar same tekle iz ust. Ko sem končal, sem videl, kako se je kar naenkrat na moje največje začudenje dvignilo vse 300 časnikiarjev in mi začelo ploskati. Ne verjamem, da jim je do tedaj kdaj s tolikšno brezobzirno odkritostjo povedal vsa resnica o strahotnem položaju, v katerem se Francija nahaja, ter jim razložil, da je angleška pomoč neobhodno potrebna, ker da Francozi ne morejo in ne morejo več nadaljevati odpora, ako jim Anglija ne pomaga.

Nicolson in Peake sta me nato odpeljala k ministru Duff Cooperju. Sklenili smo, da bom

v radiu ponovil vse to, kar sem povedal časnikiarjem. Še istega večera da mi bo BBC (British Broadcasting Corporation — angleška radijska postaja) dala na razpolago najboljši čas za to. Govoriti bi imel takoj po večernih poročilih. Vseled sem se in takoj sestavljal neke vrste spomenico, da bi jo prebral Moja spomenica se je takole končala:

»Ne leta 1941. ne prihodnje jesen, niti ne prihodnji mesec nam naši prijatelji ne morejo prinesiti pomoči. Zgoditi se mora takoj, danes! Vsi vemo, kako sijajno se je borila angleška armada, kako sijajno se je izkazalo angleško letalstvo. Vemo, da sta storili vse, kar je bilo v njihovih močeh. Toda sedaj je prišel trenutek, ko moramo storiti tudi nemogoče stvari. Francozi imamo polno zaupanje v našega angleškega zaveznika. Vemo, da je pripravljen poslati vse v borbo, kar ima na razpolago. Zato prosimo, da razumete, kako važen je čas. Pomislite na to, kar bi imenoval »Dunkerqueška duha«. Pred bitko pri Dunkerqueu je veljalo, da je nemogoče iz napol razbitega pristanišča v nekaj dneh vkrcati in odpeljati več, kakor 30.000 mož. Optimisti so govorili celo o 50.000. Veste, koliko jih je bilo rešenih? 350.000! Kako je bilo to mogoče? Nihče tega boli dobro ne ve, kakor vi sami, ker ste to vi sami dosegli. ... Ako ta duh spet oživi, še lahko bitko, ki sedaj divja, dobite. Za Dunkerque ste žrtvovali vse svoje ladje. Nam dajte za našo bitko vsa svoja letala, vsakega svojega moža, vsak svoj top, vsako svojo strojino. Skupno bomo Ameriko prosili za pomoč. Sedaj je pripravljena. V nekaj mesecih nam lahko pošlje več, kot pa bi v normalnih časih mogla proizvajati v nekaj letih. Strojovnjaki mi pravijo, da ni mogoče v nekaj tednih oborožiti nove armade in je postaviti na fronto. Tudi jaz sem tega mnenja,

da ni mogoče! Toda storiti moramo tudi to, in se bo zgodilo!«

Angleški radio me je naprosil, da bi ob 2 zjutraj isto spomenico še enkrat prebral in sicer v francoščini, da bi jo slišali v Kanadi, naslednjega dne pa spet imel en nagovor in sicer za angleške šolske otroke. Bel sem neznanostno utrujen, ker že dva dni nisem spal. Toda vesel sem bil odziva od strani angleške javnosti. V prihodnjih dneh sem prejel neštivilna pisma in mnoge, mnoge obiske. Vsi so mi povedali eno in isto: »Hočemo Franciji pomagati! Toda kaj naj storimo?« Imel sem vtis, da je angleško javno mnenje zahtevalo od svoje vlade mnogo bolj odločne ukrepe. Toda »odločni ukrepi« ne kava J.-E.-q.-u.-a.-e eniatx rudgove umhwy hf morejo nadomestiti tankov, topov in letal. Nekemu svojemu angleškemu prijatelju sem rekel: »Pisma, ki jih dobivam, obiski, ki jih sprejemam, so nekaj ganljivega. Toda res je, kaj prav za prav nam lahko daste?«

Angleški prijatelji so mi odgovorili, da »ako odračunajo kanadsko divizijo, ki je pravkar odšla v Francijo, a se je od tam vrnila brez bojev, nimajo na angleških tleh trenutno nobenih čet, ki bi bile sposobne za borbo na evropskih tleh«. Da nimajo dosti vojnega materiala, da bi nadomestili izgube v Flandriji, so mi rekli. Poslali bomo nekaj skupin bombnikov in lovskih letal, toda v našem skupnem interesu je, so mi podčrtavali, da s svojimi letali branimo angleška pristanišča in angleško industrijo. »Če bi le mogli vzdržati do leta 1941 ...«

V tem trenutku sem vedel, da je vse izgubljeno in da za rešitev Francije nobenega upanja več ni.

Francoskemu veleposlaniku Charlesu Corbinu, ki je bil v hudih dneh vedno še poln upov, sem rekel: »Je pa le čudno, da ti Angleži še v desetem mesecu vojne nimajo nobene armade!« Corbin mi je odgovoril: »Prav imate. Toda bodite pravi! Angleži so vse pogodbe, ki so bile med obema generalnima štaboma

sklenjene, do pičice natančno izvedli. Napaka je bila, da od svojih zaveznikov nismo takoj zahtevali toliko divizij, kolikor so jih imeli v zadnji svetovni vojni na evropski celinii. Toda pravilice o neprebojni moči naših utrjenih črt na nemški meji, so našemu generalnemu štabu vzele vid in posluš!

Dne 13. junija so jutranji listi že javljali, da Nemci stojijo pred Parizom. Prav, ko sem ves potrt prebral poročila v »Timesu«, so me klicali na telefon. Neka dvorna dama mi je iz kraljevske palače javila, naj pridem ob 11 dopoldne v Buckinghamsko palačo h kraljici Elizabeti, ki bi rada z menoj govorila. Elizabeti sem bil predstavljen, ko je bila še vojvodinja Yorkska. Pozneje sem jo spet srečal v Parizu. Nikakor nisem mogel uganiti, kakšnim okolnostim se moram zahvaliti za sedanjo avdienco. Kraljevska palača, pred katero in po hodnikih katere stojijo kot drevesa visoki gardisti v rdečih jopcih, po zidovju katere visijo neštete slike o vojskah in kraljevskih obredih, na obiskovalca še vedno napravlja vtis, kakor da živi v časih kraljeve Viktorije. Sir Aleksander Harding me je sprejel in peljal h kraljici.

»Mr. Maurois,« je dejala, »rada bi vam povedala, da me Pariz skrbi, zelo skrbi, da občujem naizgledno sočutje z usodo Francije in Francozov. Jaz Francijo ljubim v izredni meri. Ko smo pred dvema leti obiskali Pariz, sem čutila, kako srca francoskih žen bijejo tesno na moje srce. Nocoj bom poskusila govoriti v radiu in bom povedala vsa resnica tako odkritosrčno, kakor mi bo prišla od srca.«

Potem sva govorila o njenem govoru v radiu. Vprašala me je za mojo ženo in za mojimi otroci. Ko sem odgovoril, da nimam nobenega pojma, kje so, so se nene nile oči zasolile in pokazale globoko človeško sočustvo, ki me je ganilo do dna duše. Imel sem vtis, da nene besede niso več bile uradne fraze. Kraljica mi je tako, kakor nieno ljudstvo, hotela povedati, da hoče storiti vse, da nam pomaga. Toda bilo je že prepozno.

(Dalje)

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; tenitovenjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Samostojna šivilja
gre kot pomočnica ali na dom šivat. Pismene po-nudbe upravi »Slovenca« pod »Šivilja« št. 17366. (b)

Šivilja
gre šivat na dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 17368. (a)

Trgovski pomočnik
mlad, vsestransko zanesljiv, želi službo v trgovini z mešanim blagom. Gre tudi za majhno plačo. Nastop takoj ali 1. decembrom. Naslov v upr. »Slov.« pod 17184.

Žagar
z večletnimi spričevall, išče službo. Oženjen, gre tudi brez družine. Nastop takoj ali po dogovoru. — Benedikt Spindler, Dovže pota Mislinja. (a)

Vajenci

Vajenca
za avtomobilsko, takoj sprejem. Prednost ima-jo, kateri so se že učili mehanike ali ključavnice. Mehanična de-lavnica, šuštaršč, Tyrše-va cesta 13. (v)

Službo dobe

Dva urarska pomočnika
išče za takoj A. Janko, urar, Maribor, Jurčičeva št. 8. Tedenska plača 400 do 500 dinarjev. (b)

Postrežnico
pridno, išče mala družina. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 17397. (b)

Služkinjo
čisto, pošteno, z daljšimi spričevall, vajeno neko-liko kuhe, iščem. Pred-staviti se od 2 do 3 po-poldne v Nunki ulici 21. pritičje, desno. (b)

Gospodinjstvo pomočnico
pridno in resno, starejšo žensko, ki bi samostojno vodila večje gospodinjstvo na deželi, iščem. Nastop takoj. Ponudbe, event. s sliko, je poslati v upravo »Slovenca« pod »Meziška dolina« št. 17378. (b)

Denar

Družabnika
sprejemem k tovrnem avtomobilu. Potrebno din 15 do 20.000. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Avto« št. 17398. (d)

Prodajo

»National« blagajno
in 2 električni peč napredaj pri Miklavžu pod lemenatom v Ljubljani.

Dokolenice (gamaše)
priporoča Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova cesta 13.

Italijansko cvetje
in jajca dobite vedno pri Baloh, Kolodvorska ul. 18. Telefon 39-66.

Tricikelj
nov, dobro izdelan, nosi do 200 kg, z najboljšimi Michelin plati, pripraven za trgovino ali mlekarice - prodam. Ambrož, Ljubljana, Tyrševa 71. (l)

Jabolka!
Ali ste že kupili zimska jabolka v trgovini Štular na Tyrševi cesti 37 b. Če jih še niste, pridite čim prej. Dobite jih še po ugodni ceni. (l)

Trgovci!

Dokler je še prilika se založite s celimi orehi in medom Dobite v Medarni Ljubljana, Zidovska ul. 6.

Kupimo

Kupujemo
vsako količino starega železa, papirnatih odpadkov, vse vrste starega gumija, stare kovine, vse vrste eunj in volnene odrezke po najvišjih cenah. Naslov: »Obnova«, d. d., Ljubljana, Vošnjakova ul. 24. Poštni pre-dal 95.

Auto-motor

»Renault«
poltovorni, za vsako ce-no prodam. — »Metalia«, Gospodarska cesta št. 16. telefon 32-88. (f)

Bencin
ne potrebujete, ako pre-delate vaš avto ali sta-bilni motor na pogon z ogijem. Specialna genera-tor delavnica, Ljubljana, Tyrševa 13 — »Figovec«.

Kupujte pri naših inserentih!

STROJI

STROJNO PODJETJE
ING. BORSTNAR
LJUBLJANA, IV. JERNEJA ST. 18
IZDELUJE

VODNE TURBINE

ZAGE, MLINE, TRANS-MISIJE, DVIGALA ITD.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke!

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

Otroški kotiček

Mihčeve čudovite dogodivščine

(139) Ravno o pravem času za-pazi kol. Najboljše orožje, da se ubranih takihle nenavadnih napa-dalcev. Toda žuželka ne popusti tako hitro; moral je precej časa mahati po nje, da se je umaknila.

(140) Še dalje in dalje v no-trajnost čudne dežele gre Mihče, do-ker utrujen ne sede na nekako skalo, da bi se odpočil. »Zelo za-nimiva dežela,« misli sam pri sebi. »Tako velikanske rastline in ži-vali! Samo ljudi pa še nisem vi-del.«

Posredstva

»REALITETA«
zavod za nakup in pro-dajo nepremičnin je za-mo v Ljubljani, Prešer-nova ulica 64, I. nadstr. Telefon 44-20

Parcele

naprodaj v št. Vidu, Viž-marjih in v Mednem, tik postaje ozir. ob Savi. — Polzvedbe: Vižmarje 78. nasproti Mizar. zadruga.

Novo restavracijo

z 9 sobami za tuje, me-sarijo s hladilnicami, ke-gliščem in lepim pose-stvom zaradi družinskih razmer prodam sredi me-sta ob Krki in državni cesti. Informacije daje: Dr. Zdošek, Brežice. (p)

Razno

Gumblence, gumbel, plise, monogrami, entel, ašur fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Frančiškanska ulica nasproti hotela Unioa
Vezanje perila, krasna predtiskana žen roč. dela

Brezplačno zavojček

Dostalovega toaletnega bi-sera na poskušnjo. Uspeh po prvi uporabi. Koža obraza in telesa ostane čista, zdrava in mlada. Mozolci, ogrci, nečistost obraza izginejo. Poslajte za stroške 3 din v znam-kah. »Kemikalija«, Novi Sad 144. V apotekah, dro-gerijah originalni karton štirideset dinarjev.

Zahtevajte povsod naš list!

Umrli nam je naš preljubljeni in blagi soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod
Ivan Gjurd
brivski mojster
Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 14. nov. ob 3 pop. z Zal. iz kapele sv. Janeza k Sv. Križu. Ljubljana - Zagreb, 12. nov. 1940
Katarina, soproga
Ivan, Marjan, sinova; Pavla por. Vrhovec, hčerka in ostalo sorodstvo

Zapustil nas je za vedno naš dohri, nepozabni soprog, oče, stari oče, gospod
Matevž Rabič st.
posestnik in trgovec
v torek, dne 12. novembra 1940, v 69. letu svoje starosti. Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 14. novembra 1940, ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti, Slovenski Javornik št. 66, na farno pokopališče na Koroško Belo.
Slov. Javornik, Bled, Celovec, dne 12. novembra 1940
Zalujoči:
Ana, soproga; otroci: Lojze, Justin, Matevž in Talči
Berta roj. Zrimce, Mici roj. Ulkar, sinah; Karol Mörtil, zet
Janja in Karli, vnuka in ostalo sorodstvo

Alphonse Daudet:

90

Jakec

Prevedel Fišer Frane

»Mnogo sem delal,« je zelo resno dejal svo-jim prijateljem... »Na zrak moram... Pojdi-mo nekoli na sprehod...«
»Prav imaš,« je dejala Šarlota... »Pojdi-ven, dobro ti bo delo.«

Šarlota je običajno stalno zopirala »svojega umetnika« doma, ker je mislila, da že vse dame Saint-Germainskega predmestja vedo za nje-gov povratek in da so že kar po vrsti vse pri-pravljene sizziti kri iz njegovega srca. Tega večera pa je bila izjemoma zelo vesela, da je odšel in da bo ostala sama s svojimi mislimi. Lahko bo vsaj brez skrbi jokuja, ne da bi se bala, da bi jo kdo hotel tolažiti: predala se bo vsa svoji nesreči in svojim hudim slutnjam, ki si jih pa ne upa priznati, boječ se, da bi bila postavljena pred kruto dejstvo. Vidite, zato ji je torej celo služkinja bila na poti; namesto, da bi z njo klepetala v nedogled kot običajno, kadar je gospod spal, jo je tokrat po-slala v njeno podstrešno sobico.

»Gospa bi rada ostala sama?... ali se go-spa ne boji?... tako žalostno je... Veter tako brije čez balkon.«

»Ah, ne! Pustite me! ... Ne bojim se...«
Končno je ostala sama; po mili volji lahko molči in premišljuje, ne da bi gospodarjev glas dejal: »Kaj premišljuješ?...« Mislila je na svojega Jakca, primojdun! Na koga naj bi sicer mislila. Odkar je brala v časopisu tole žalostno vrstico: »O Cydnusu ni nobenih ve-sti,« je imela stalno pred očmi sliko svojega otroka, kar blaznela je, ta slika jo je vedno spremljala. Poslušala je veter, ki je žvižgal in se bolj jo je bilo strah. Na tem koncu na-

brežja, kjer sta stanovala, je veter vedno imel tako različne glasove: zdaj je pihal ježno, zdaj strašno; tresel je stare oknice, božal zvoneče šipe in vihral staro, odtrgano perzijsko pre-progo. Toda nekaj ji je pripovedoval, pa najsi je šepetal ali kričal. Govoril ji je besede, ob katerih matere in žene mornarjev prebledo.

Ta veter namreč prihaja od daleč, pribri-zi iz neviht; koliko dogodkov in nesreč je videi ta veter! Včasih je šaljiv, včasih grozoten; v eni sami minuti raztrga ledji jadra, ugasne svečo, dvigne plašč, pripravi nevihto in po-vzroči požar. Vidite: vse te stvari on pripove-uje in prav zaradi tega so njegovi glasovi tako različni, veseli ali otožni.

Nocoj se silno žalostno oglašal. Piha čez balkon, trepetal na okenskih križih in žvižga za vrati. Vstopiti hoče. Silno se mu mudi ne-kaj nujnega povedati tej materi; hrup, ki ga spremlja in trušč, ki nastaja, ko udarja z mo-krimi krili po šipah, odmevata kot klic ali kot naznanilo. Udarci ur iz zvonikov in odaljen žvižg lokomotive, vse ima isti otožni, zadržan, presunljiv zvok. Ona dobro ve, kaj ji hoče veter povedati. Videl je sredi morja — on je namreč vedno in povsod — veliko ladjo, ki se bori sredi valov, hoki se ji trgajo, jambori pa-dajo, brezmočna se pogreza v prepad; bleedi obrazi divjajo sem in tja, lasje so prilepljeni nad zblaznelimi pogledi, kriki, jok, zbgom in kletev odmevajo na pragu smrti. In njena o-mišljiva je tako močna, da se ji dozdeva, da sliši med trušcem daljnega brodoloma nejasno in komaj razumevno tožbo:

»Matile!

A vse to je najbrž le njena domišljija, strašna prevara njenih nemirnih misli.

»Matile!

Zdaj je bila tožba nekoliko močnejša... Toda ne, saj ni mogoče... Najbrž ji v ušesih šumi... Moj Bog, ali bo zblaznela... Da bi se

otresla teh občutkov, je Šarlota vstala in od-šla v salon. Nenadoma jo je nekdo poklical. To je prišlo iz stopnišča Steče in odpre vrata.

Plinska svetilka je ugasnila in svetilka, ki jo drži v rokah, zariše na stopnice svoje ob-rise... Nič, nikogar... Kljub temu je prepri-čana, da je prav šlišala. Še se ogleduje, sklaj-nja in dviga visoko svetilko. Tedaj se začuje na stopnicah nek nežen in presunljiv glas, kot bi ga jok in smeh zadrževala; velika senca vstaja in se vleče opirajoča se na zid.

»Kdo je?« je zavpila trepetaje... Navdalo jo je divje upanje in pozabila je na strah.

»Jaz sem, mati...« — »Oh, vidim te...« je odgovoril slaboten in hripav glas.

Brž je stekla čez nekaj stopnic. On je bil, njen Jakec, ta visoki ranjeni delavec, opira-joč se na dve berglji in tako prevzet in ves iz sebe ob pogledu na svojo mater, da se je moral ustaviti sredi stopnic in presunljivo zaklicati. Vidite, kaj je storila iz svojega otroka! No-bene besede, nobenega krika, nobene ljubezni-vosti ni bilo med njima. Stojita drug pred dru-gim, gledata se in jokata.

Je pač čudno in smešno naključje, da ne-kateri ljudje nikdar ne drže svojih sklepov. Tako se je zgodilo, da je tudi D'Argenton, ta kralj vseh »izpodleptencev«, izdal ta večer vse svoje sklepe. Potem, ko je dolgo časa razprav-ljal s svojimi prijatelji o tej zadevi, je sklenil, da bo usodno novico povedal Šarloti, da to enkrat za vselej mir. A že način, kako se mu je obrnil ključ v ključavnici, mu je predložil vso usodnost njegove namere. Toda kakšno je bilo šele njegovo presencenje, ko je videl, da ob tej nenavadni uri v salonu še luč gori. — Šarlota je stala poleg kamina, a na mizi so bili ostanki v naglici použite večerje.

Vsa razburjena je stopila k njemu.

»Tiho bodi! Ne ropotaj... On je prišel, zdaj spi. Oh! Kako sem srečna!«